

APSTIPRINĀTS
Ar Valsts tiesu ekspertīžu biroja vadītāja
30.06.2023. rīkojumu Nr.1.2.1/504

Valsts tiesu ekspertīžu
birojs

2022. GADA PUBLISKAIS PĀRSKATS

Rīga 2023

Saturs

1.1. Juridiskais statuss.....	3
1.2. Funkcijas un darbības virzieni	3
1.3. Budžeta programmas	4
1.4. Pārskata gada galvenie uzdevumi	4
1.5. Stratēģija 2022.-2026.gadam	4
2. Finanšu resursi un darbības rezultāti	5
2.1. Valsts budžeta finansējums un tā izlietojums.....	5
2.2. Darbības rezultāti un to izpildes analīze.....	9
2.2.1. Objektīvas, tiesiskas un zinātniski pamatotas ekspertīzes.....	10
2.2.2. Mācību metodiskais darbs ar klientiem	12
2.2.3. Dalība Eiropas Tiesu ekspertīžu iestāžu asociācijas tiesu ekspertu darba grupās	12
2.2.4. Starptautiskā sadarbība CEPOL ietvaros.....	13
2.2.6. Dalība starptautiskos projektos.....	13
2.3. Maksas pakalpojumi	14
2.4. Kvalitātes vadības sistēmas uzturēšana un pilnveidošana.....	14
2.5. Klientu aptauja.....	15
3. Personāls.....	15
4. Komunikācija ar sabiedrību.....	17
5. Plānotie pasākumi 2023. gadā	17

1. Pamatinformācija

1.1. Juridiskais statuss

Valsts tiesu ekspertīžu birojs (turpmāk — birojs) ir Tieslietu ministrijas pakļautībā esoša tiešās pārvaldes iestāde. Biroja mērķis ir nodrošināt objektīvu, tiesisku un zinātniski pamatotu tiesu ekspertīzi (turpmāk – ekspertīze) tiesas (tiesneša), prokuratūras un izmeklēšanas iestāžu uzdevumā.

Biroja darbības mandātu un kompetenci nosaka Ministru kabineta 2004. gada 14. septembra noteikumi Nr. 793 “Valsts tiesu ekspertīžu biroja nolikums”, Ministru kabineta 2016. gada 20. decembra noteikumi Nr. 835 “Noteikumi par tiesu ekspertīžu iestāžu sarakstu un tiesu ekspertu specialitāšu klasifikatoru”.

1.2. Funkcijas un darbības virzieni

Atbilstoši nolikumam birojs:

- veic ekspertīzes kriminālprocesa, civilprocesa un administratīvā procesa ietvaros;
- veic ekspertīzes pēc juridisko un fizisko personu pieprasījuma;
- veic konsultatīvi metodisko darbu jautājumos par zinātniski tehnisko līdzekļu lietošanu lietisko pierādījumu izņemšanā, nostiprināšanā un glabāšanā, kā arī uz ekspertīzi sūtāmo materiālu sagatavošanā un noformēšanā.

Funkciju izpildes nodrošināšanai birojs:

- izstrādā un ievieš tiesu ekspertu (turpmāk – ekspertu) darbā jaunas pētījumu metodes un tehniskos līdzekļus, pamatojoties uz zinātnes sasniegumiem un ekspertīžu prakses apkopojumiem;
- izstrādā informatīvos un metodiskos materiālus;
- veic mācību metodisko un informatīvo darbu ar tiesībaizsardzības iestāžu darbiniekiem;
- veic zinātniski praktiskos pētījumus dažādos ekspertīžu veidos.

Atbilstoši savai kompetencei birojs:

- sagatavo valsts investīciju un starptautisku programmu projektu pieteikumus, kā arī sekmē investīciju programmu īstenošanu;
- sniedz Tieslietu ministrijai priekšlikumus normatīvo aktu izstrādē;
- sadarbojas ar starptautiskajām organizācijām un citu valstu tiesu ekspertīžu iestādēm, organizē starptautiskas apspriedes un konferences ekspertīžu jautājumos un piedalās to darbā;
- pieprasa un saņem biroja darbam nepieciešamo informāciju no citām valstīm saskaņā ar starpvalstu līgumiem.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2016. gada 20. decembra noteikumiem Nr. 835 “Noteikumi par tiesu ekspertīžu iestāžu sarakstu un tiesu ekspertu specialitāšu klasifikatoru” birojs ir vienīgā ekspertīžu iestāde valstī, kas nodrošina augsnes izpēti, augu valsts objektu izpēti, ceļu satiksmes negadījumu izpēti, krāsu un polimēru materiālu un pārklājumu izpēti, rakstīta teksta lingvistisko izpēti, reljefo identifikācijas zīmju izpēti, stikla, keramikas un to izstrādājumu izpēti. Birojs nodrošina arī daktiloskopisko ekspertīzi, t.i. daktiloskopisko identifikāciju un papillārlīniju pēdu vizualizēšanu, dokumentu tehnisko izpēti, dokumentu

materiālu izpēti, informācijas tehnoloģiju izpēti, metālu un sakausējumu izpēti, naftas produktu un viegli uzliesmojošo šķidrums izpēti, šķiedru materiālu un dzīvnieku matu izpēti, šāviena pēdu ķīmisko izpēti, rokraksta un paraksta izpēti, homoskopisko pēdu izpēti, mehanoskopisko pēdu izpēti.

1.3. Budžeta programmas

Biroja darbība 2022. gadā finansēta no valsts pamatbudžeta programmas 03.04.00 „Tiesu ekspertīžu veikšana”, 10.00.00 “Noziedzīgi iegūtu līdzekļu konfiskācijas fonds”, 70.10.00 “Eiropas Savienības politiku instrumentu un pārējās ārvalstu finanšu palīdzības līdzfinansēto projektu un pasākumu īstenošana” un programmas 71.06.00 “Eiropas Ekonomikas zonas un Norvēģijas finanšu instrumenta finansētie projekti”.

1.4. Pārskata gada galvenie uzdevumi

Galvenie uzdevumi pārskata gadā bija:

1. nodrošināt atkārtotu kompetences atzīšanu jau esošajā akreditācijas sfērā un paplašinās akreditācijas sfēru ar divām metodēm;
2. nodrošināt kvalitatīvu, savlaicīgu ekspertīzi un atbilstošu ekspertu kompetenci:
  - pabeidzot 3 tiesu ekspertu apmācību;
  - aizpildot vakances un uzsākot apmācību astoņiem eksperta kandidātiem astoņās tiesu eksperta specialitātēs;
  - resertificējot tiesu ekspertus, kuriem 2022. gadā beidzas sertifikāta derīguma termiņš;
  - piedaloties ENFSI ekspertu darba grupās, kas saistītas ar biroja kompetencē esošajām ekspertīžu jomām, un kvalitātes darba grupas sanāksmēs;
  - piedaloties ENFSI un citās prasmes pārbaudēs.
3. organizēt ENFSI Dzīvnieku, augu un augsnes pēdu ekspertu darba prasmes pārbaudi augsnes un botānikas izpētes jomā;
4. organizēt Baltijas ekspertu pieredzes apmaiņas semināru par bioloģisko un ķīmisko ekspertīžu objektu izpēti un seminārus par nehumānas izcelsmes (nhDNS) izpētes iespējām Baltijas valstu un Latvijas kolēģiem;
5. organizēt starptautisku zinātniski praktisku konferenci par ekspertīzi.
6. turpināt darbu starptautisko finanšu instrumentu projektu īstenošanā;
7. organizēt seminārus un praktiskās nodarbības izmeklēšanas, prokuratūras un tiesu darbiniekiem.
8. turpināt darbu pie jaunu ekspertīžu iespēju attīstīšanas, ieviešanas un popularizēšanas.

1.5. Stratēģija 2022.-2026.gadam

Pārskata gadā tika apstiprināta biroja stratēģija 2022.-2026.gadam. Stratēģijas periodā birojs koncentrēs resursus šādām prioritātēm:

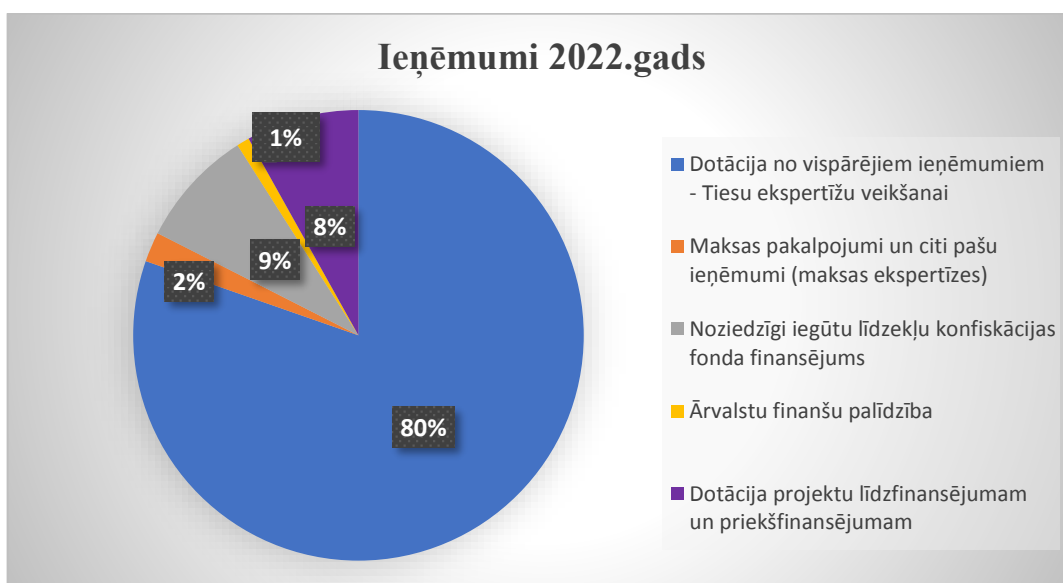
1. kvalitatīvs tiesu ekspertīzes pakalpojums;
2. modernas un attīstītas tiesu ekspertīzes iespējas;
3. tiesu ekspertīzes jautājumos kompetenti un informēti tiesībsargājošo iestāžu un tiesu darbinieki.

2. Finanšu resursi un darbības rezultāti

2.1. Valsts budžeta finansējums un tā izlietojums

Biroja finansējumu veido trīs galvenie ieņēmumu avoti:

1. dotācija no vispārējiem ieņēmumiem, t.sk. dotācija pamatfunkcijas īstenošanai - ekspertīžu veikšanai, dotācija biroja realizēto Eiropas Savienības finansēto projektu līdzfinansējumam un priekšfinansējumam;
2. maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi, t.sk. ieņēmumi no maksas ekspertīžu veikšanas, īpašiem mērķiem noteiktie ieņēmumi (Noziedzīgi iegūtu līdzekļu konfiskācijas fonda līdzekļi);
3. ārvalstu finanšu palīdzība.

Biroja kopējie plānotie budžeta izdevumi pārskata gadā bija 2 197 468 eiro, t.sk. programmas 03.04.00 „Tiesu ekspertīžu veikšana” 1 716 981 eiro, programmas 10.00.00 “Noziedzīgi iegūtu līdzekļu konfiskācijas fonds” 212 371 eiro, programmas 70.10.00 “Eiropas Savienības politiku instrumentu un pārējās ārvalstu finanšu palīdzības līdzfinansēto projektu un pasākumu īstenošana” līdzekļiem 25 795 eiro, programmas 71.06.00 “Eiropas Ekonomikas zonas un Norvēģijas finanšu instrumenta finansētie projekti” 38 410 eiro un no programmas 70.21.00 „Atmaksa valsts pamatbudžetā par Eiropas Savienības politiku instrumentu finansējumu (2014-2020)” līdzekļiem 203 911 eiro.

Pārskata periodā finansējums izlietots par 440 903 eiro mazāk nekā 2021. gada 12 mēnešos.

Valsts pamatbudžeta finansējuma izpildes kopsavilkums (eiro)

Finansiālie rādītāji	2021. gadā (faktiskā izpilde)	2022. gadā	
		Apstiprināts likumā	Faktiskā izpilde
1.Finanšu resursi izdevumu segšanai	1 795 830	2 145 451	2 105 612
1.1.dotācija no vispārējiem ieņēmumiem	1 708 276	1 704 939	1 699 735
1.2.maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	62 129	215 112	220 523

1.3.ārvalstu finanšu palīdzība	25 425	225 400	185 354
2.Izdevumi (kopā)	2 392 906	2 197 468	1 952 003
2.1.uzturēšanas izdevumi	1 536 642	1 949 600	1 893 370
2.1.1.kārtējie izdevumi	1 528 533	1 741 939	1 722 420
<i>t.sk. atlīdzība</i>	1 110 546	1 274 264	1 266 240
2.1.4.kārtējie maksājumi Eiropas Kopienas budžetā un starptautiskā sadarbība	3 750	3 750	3 750
2.1.5.uzturēšanas izdevumu transferti	4 359	203 911	167 200
2.2.izdevumi kapitālieguldījumiem	856 264	247 868	58 633
Finansēšana (Maksas pakalpojumu līdzekļu atlikumu izmaiņas)	597 076	52 017	-153 609

Pamatbudžeta programmas 03.04.00 „Tiesu ekspertīžu veikšana” finansējums un tā izlietojums (eiro)

Finansiālie rādītāji	2021. gadā (faktiskā izpilde)	2022. gadā	
		Apstiprināts likumā	Faktiskā izpilde
1.Finanšu resursi izdevumu segšanai	1 452 711	1 704 744	1 710 155
1.1.dotācija no vispārējiem ieņēmumiem	1 418 273	1 665 703	1 665 703
1.2.maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	34 438	39 041	44 452
2.Izdevumi (kopā)	1 462 406	1 716 981	1 708 651
2.1.uzturēšanas izdevumi	1 437 828	1 681 484	1 673 155
2.1.1.kārtējie izdevumi	1 434 078	1 677 734	1 669 405
<i>t.sk. atlīdzība</i>	1 099 236	1 246 828	1 246 824
2.1.4.kārtējie maksājumi Eiropas Kopienas budžetā un starptautiskā sadarbība	3 750	3 750	3 750
2.2.izdevumi kapitālieguldījumiem	24 578	35 497	35 496

Galvenie pasākumi, kuriem novirzīti budžeta izdevumi:

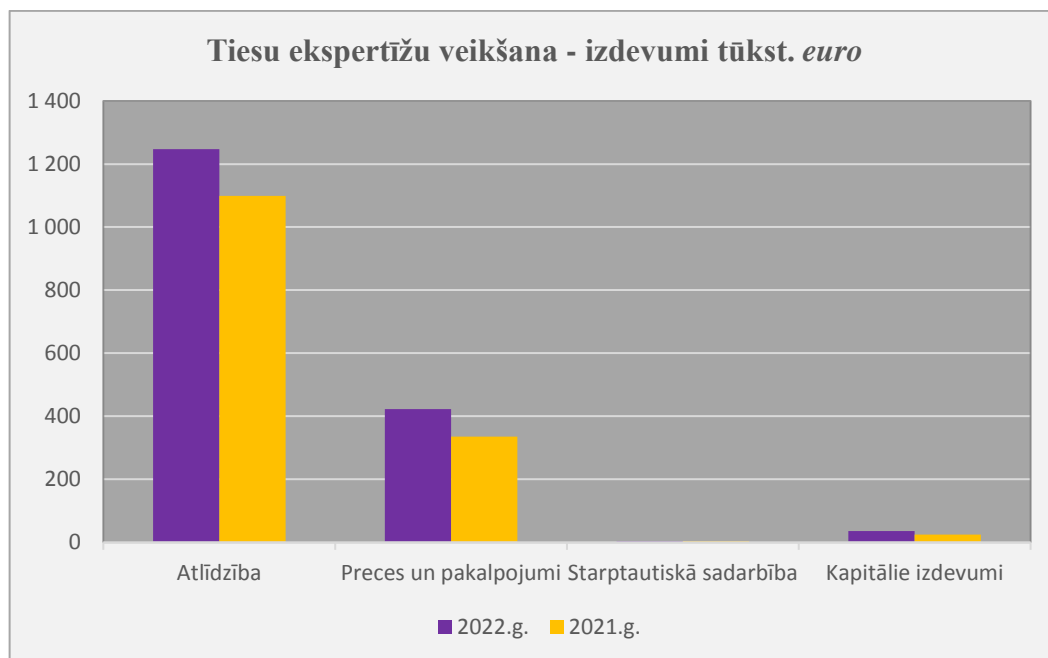
- tiesu ekspertīžu veikšana;
- akreditācijas uzturēšana un jaunā LVS EN ISO/IEC 17025:2017 standarta ieviešana;
- dalība Eiropas tiesu ekspertīžu asociācijā (ENFSI);
- dalība apmaiņas programmās - ekspertu apmācība un kvalifikācijas paaugstināšana;
- datu aizsardzības speciālista pakalpojumiem;
- projekta "Tabakas un citu augu izcelsmes vielu izpētes kapacitātes celšana" ietvaros iegādāto iekārtu uzturēšana.

2022. gadā Pamatbudžeta programmā 03.04.00 „Tiesu ekspertīžu veikšana”, salīdzinot ar 2021. gadu pieauguši izdevumi par kopējo summu 246 245 eiro, pieauguši izdevumi atlīdzībai par 147 588 eiro, precēm un pakalpojumiem par 87 739 eiro, t.sk. 13 978 eiro komandējumu izdevumi palielinājušies, jo 2021. gadā Covid-19 krīzes dēļ nenotika plānotie komandējumi, 75 392 eiro projekta "Tabakas un citu augu izcelsmes vielu izpētes kapacitātes celšana" ietvaros iegādāto iekārtu uzturēšana, 25 929 eiro izdevumi par komunālajiem pakalpojumiem, straujais cenu kāpums siltumenerģijai un elektroenerģijai, sakarā ar Krievijas karu Ukrainā, datu aizsardzības speciālista pakalpojumiem 14 920 eiro, finansējums piešķirts

ar 2022. gadu, prioritārā pasākuma “Valsts tiesu ekspertīžu biroja kapacitātes stiprināšana” ietvaros.

Pamatkapitāla veidošanas izdevumi palielinājušies par 10 918 eiro jeb 44.4%.

Pamatbudžeta programmas 03.04.00 „Tiesu ekspertīžu veikšana”
2022. gada budžeta izdevumu salīdzinājums ar 2021. gada izdevumiem

Pamatbudžeta programmas 10.00.00 „Noziedzīgi iegūtu līdzekļu konfiskācijas fonds”
finansējums un tā izlietojums (eiro)

Finansiālie rādītāji	2021. gadā (faktiskā izpilde)	2022. gadā	
		Apstiprināts likumā	Faktiskā izpilde
1.Finanšu resursi izdevumu segšanai	26 820	176 071	176 071
1.1.dotācija no vispārējiem ieņēmumiem	0	0	0
1.2.maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	26 820	176 071	176 071
2.Izdevumi (kopā)	621 541	212 371	23 137
2.1.uzturēšanas izdevumi	0	0	0
2.1.1.kārtējie izdevumi	0	0	0
2.2.izdevumi kapitālieguldījumiem	621 541	212 371	23 137
Finansēšana (Maksas pakalpojumu līdzekļu atlikumu izmaiņas)	594 721	36 300	152 934

2022. gadā “Noziedzīgi iegūtu līdzekļu konfiskācijas fonda” finansējums piešķirts, lai īstenotu finanšu un ekonomisko noziegumu apkarošanas pasākumus. Noziedzīgi iegūtu līdzekļu konfiskācijas fonda līdzekļi 2022. gadā apgūti 23 137 eiro, iegādātas ekspertīžu laboratorijas iekārtas - velkmes skapis un titrēšanas iekārta.

2022. gada decembrī piešķirts finansējums 181 500 eiro apmērā gāzes hromotogrāfa ar masselektīvo detektoru un gāzes hromotogrāfa ar liesmas jonizācijas detektoru iegādei, iekārtas tiks iegādātas 2023. gadā.

Jaunu ekspertīžu iekārtu iegāde veicina ekspertīzes iespēju pastiprināšanu pirkstu pēdu, nelegālas izcelsmes cigarešu, viltotu dokumentu, drošības tinšu, iezīmētas naudas, dārgmetālu viltojumu un šāvieni pēdu izpētes jomās, kas var sniegt nozīmīgus pierādījumus ekonomisko un finanšu noziegumu izmeklēšanā.

2022. gadā birojs īstenoja Eiropas Savienības politikas instrumentu un Norvēģijas finanšu instrumenta finansētus projektus:

- Eiropas Savienības programmas Apvārsnis 2020 līdzfinansēts projekts "Nozieguma vietā atstāto pēdu kvalificēšana tiešsaistē". Projekta iesniedzējs (vadošais partneris) ir Itālijas valsts aģentūru ENEA (Jauno tehnoloģiju, enerģētikas un ilgtspējīgas attīstības valsts aģentūra);
- Eiropas Ekonomikas zonas finanšu instrumenta 2014.-2021.gada perioda līdzfinansētās programmas "Starptautiskā policijas sadarbība un noziedzības apkarošana" projektu "Tiesu ekspertīžu sistēmas un notikumu vietas apskates kapacitātes stiprināšana".

Pamatbudžeta programmas 70.10.00 "Eiropas Savienības politiku instrumentu un pārējās ārvalstu finanšu palīdzības līdzfinansēto projektu un pasākumu īstenošana" finansējums un tā izlietojums (eiro)

Finansiālie rādītāji	2021. gadā (faktiskā izpilde)	2022. gadā	
		Apstiprināts likumā	Faktiskā izpilde
1.Finanšu resursi izdevumu segšanai	311 069	22 315	18 979
1.1.dotācija no vispārējiem ieņēmumiem	290 003	826	825
1.3.ārvalstu finanšu palīdzība	21 066	21 489	18 154
2.Izdevumi (kopā)	304 600	25 795	18 937
2.1.uzturēšanas izdevumi	94 455	25 795	18 937
2.1.1.kārtējie izdevumi	94 455	25 795	18 937
<i>t.sk. atlīdzība</i>	<i>11 310</i>	<i>17 556</i>	<i>11 320</i>
2.2.izdevumi kapitālieguldījumiem	210 145	0	0
Finansēšana (Maksas pakalpojumu līdzekļu atlikumu izmaiņas)	6 469	3 480	-42

2022. gadā Birojs turpināja realizēt Eiropas Savienības finansētu projektu Eiropas Savienības programmas Apvārsnis 2020 līdzfinansēts projekts "Nozieguma vietā atstāto pēdu kvalificēšana tiešsaistē".

Projekta mērķis ir tiešsaistes bezkontakta sensoru izstrāde nozieguma vietā atstāto pēdu atklāšanai, vizualizēšanai, identificēšanai un interpretēšanai, samazinot laboratorijas izpētei nepieciešamo laiku un nodrošinot ātru informācijas apmaiņu starp tiesībsargājošajām iestādēm. Tehniskais risinājums būs izmantojams ne tikai nozieguma vietas izpētē, bet arī vietās, kuras skārušas katastrofas vai terora akti.

Projekta vadošais partneris ir Itālijas Valsts jauno tehnoloģiju, enerģētikas un ilgtspējīgas attīstības aģentūra, Birojs projektā piedalās kā partneris, projekta aktivitātes un sanāksmes plāno vadošais partneris.

Pamatbudžeta programmas 71.06.00 "Eiropas Ekonomikas zonas un Norvēģijas finanšu instrumenta finansētie projekti" finansējums un tā izlietojums (eiro)

Finansiālie rādītāji	2021. gadā (faktiskā izpilde)	2022. gadā	
		Apstiprināts likumā	Faktiskā izpilde
1.Finanšu resursi izdevumu segšanai	0	38 410	33 207
1.1.dotācija no vispārējiem ieņēmumiem	0	38 410	33 207
1.3.ārvalstu finanšu palīdzība	0	0	0
2.Izdevumi (kopā)	0	38 410	33 207
2.1.uzturēšanas izdevumi	0	38 410	33 207
2.1.1.kārtējie izdevumi	0	38 410	33 207
<i>t.sk. atlīdzība</i>	0	9 880	8 096
2.2.izdevumi kapitālieguldījumiem	0	0	0
Finansēšana (Maksas pakalpojumu līdzekļu atlikumu izmaiņas)	0	0	0

Projekta “Tiesu ekspertīžu sistēmas un notikumu vietas apskates kapacitātes stiprināšana” ietvaros tiek realizēta sadarbība ar Norvēģijas Nacionālo kriminālās izmeklēšanas dienestu (turpmāk - NCIS) tiesu ekspertu kapacitātes stiprināšanai, apgūstot padziļinātas zināšanas un pieredzi, izmantojot Biroja iekārtas, pēc iespējas plašāk izmantojot tās objektu izpētē, adaptējot jaunas pētniecības metodes dokumentu, krāsu, šāvienu pēdu ķīmiskā izpētē, mikropēdu un citu objektu ekspertīzē. Projekta ietvaros eksperti piedalījušies Eiropas Tiesu ekspertīžu iestāžu asociācijas (turpmāk - ENFSI) darba grupu sanāksmēs, apmācībās, kā arī devušies uz ārvalstu ekspertīžu iestādēm iepazīties ar tur pielietotām metodēm ekspertīžu veikšanā.

Pamatbudžeta programmas 70.21.00 „Atmaksa valsts pamatbudžetā par Eiropas Savienības politiku instrumentu finansējumu (2014-2020)” finansējums un tā izlietojums (eiro)

Finansiālie rādītāji	2021. gadā (faktiskā izpilde)	2022. gadā	
		Apstiprināts likumā	Faktiskā izpilde
1.Finanšu resursi izdevumu segšanai	4 359	203 911	167 200
1.3.ārvalstu finanšu palīdzība	4 359	203 911	167 200
<i>t.sk. ārvalstu finanšu palīdzība atmaksām valsts pamatbudžetam</i>	4 359	203 911	167 200
2.Izdevumi (kopā)	4 359	203 911	167 200
2.1.5.uzturēšanas izdevumu transferti	4 359	203 911	167 200
<i>7500 Atmaksa valsts budžetā par veiktajiem uzturēšanas izdevumiem</i>	4 359	203 911	167 200

2022. gadā budžeta apakšprogrammā “Atmaksa valsts pamatbudžetā par Eiropas Savienības politiku instrumentu finansējumu” plānota ārvalstu finanšu palīdzības atmaksa valsts pamatbudžetā projektam “Tabakas un citu augu izcelsmes vielu izpētes kapacitātes celšana” 203 911 eiro apmērā.

2022. gadā, atbilstoši veiktajiem un apstiprinātajiem projekta “Tabakas un citu augu izcelsmes vielu izpētes kapacitātes celšana” izdevumiem, valsts budžetā tika ieskaitīta ārvalstu finanšu palīdzība 167 200 eiro apmērā.

2.2. Darbības rezultāti un to izpildes analīze

2.2.1. Objektīvas, tiesiskas un zinātniski pamatotas ekspertīzes

Pārskata gadā birojā veikto ekspertīžu kopskaits (tai skaitā neizpildītās no 2021. gada) ir 1142, kas salīdzinājumā ar 2021. gadu ir par 275 ekspertīzēm jeb 19,4 % mazāk. Pieaudzis izpildīto ekspertīžu skaits augsnes izpētē, pieaudzis datu nesēju apskašu skaits, metāla ekspertīžu, polimēru un stikla ekspertīžu, kā arī trasoloģisko ekspertīžu skaits. Lielākais samazinājums vērojams ceļu satiksmes negadījumu, daktiloskopisko ekspertīžu, krāsu izpētes, kā arī rokraksta un paraksta izpētes jomā.

2022. gadā veikto ekspertīžu sadalījums pa specialitātēm

Nr.p.k.	Eksperta specialitāte	Ekspertīžu skaits	
		2021. gadā	2022. gadā
1.	Augsnes izpēte	1	4
2.	Ceļu satiksmes negadījumu izpēte	259	229
		13 apskates	
3.	Šķiedru un dzīvnieku matu izpēte	16	7
4.	Augu valsts objektu izpēte	87	66
5.	Daktiloskopiskā ekspertīze	211	89
6.	Dokumentu tehniskā izpēte	47	44
7.	Reljefo identifikācijas zīmju izpēte	69	59
8.	Informācijas tehnoloģiju izpēte	88	54
		26 datu nesēju apskates	37 datu nesēju apskates
9.	Dokumentu materiālu izpēte	22	21
10.	Krāsu un polimēru materiālu un pārklājumu izpēte	128	89
11.	Metālu un sakausējumu izpēte	30	38
12.	Naftas produktu un viegli uzliesmojošo šķidrumu izpēte	104	78
13.	Stikla, keramikas un to izstrādājumu izpēte	10	13
14.	Šāviena pēdu ķīmiskā izpēte	33	11
15.	Rakstīta teksta lingvistiskā izpēte	1	1
16.	Rokraksta un paraksta izpēte	161	130
17.	Trasoloģiskā izpēte	109	143
18.	Citas ķīmiskās ekspertīzes	2	2
19.	Apskates (Tehnisko ekspertīžu departaments)	-	27
	Kopā gadā	1417	1142

Lielākā daļa no ekspertīzēm 2022. gadā ir veiktas kriminālprocesā - 83,45 %, iesniegumu pārbaudes stadijā - 1,66 %, civilprocesā ir veiktas 7,97 %, bet administratīvajā

procesā 4,64 % no kopējā ekspertīžu skaita. Ekspertīzes, pamatojoties uz personu iesniegumiem, veido 2,28 % no kopējā ekspertīžu skaita.

Ekspertīžu sadalījums pēc procesuālā statusa (2022)

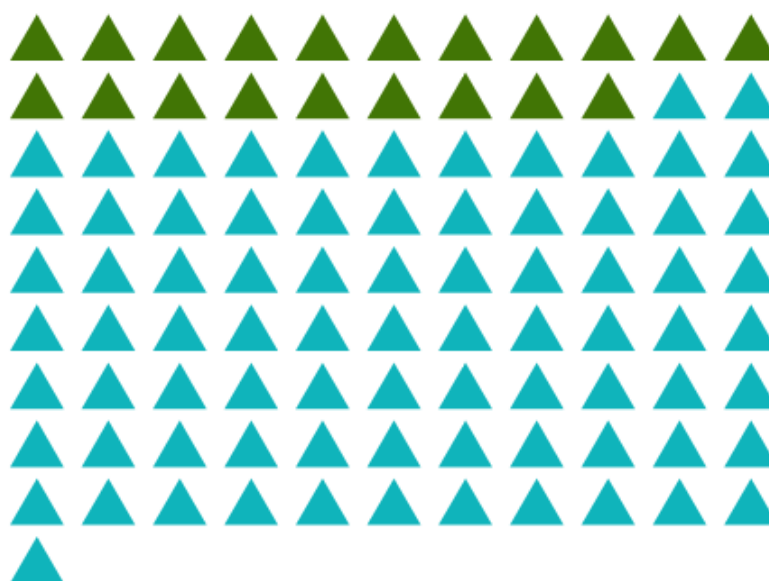
- Kriminālprocesā (83.45%)
- Iesniegumu pārbaudes stadijā (1.66%)
- Civilprocesā (7.97%)
- Administratīvajā procesā (4.64%)
- Pēc personu iesniegumiem (2.28%)

Vidējais ekspertīžu veikšanas ilgums pārskata gadā salīdzinājumā ar iepriekšējo pārskata periodu ir uzlabojies, samazinoties līdz 30 dienām.

Birojā turpinās iepriekšējo gadu praksi, kad eksperta atzinumu pārbauda otrs jeb „ēnu” eksperts, šādi nodrošinot eksperta atzinuma augstāku kvalitāti un rezultātu objektivitāti.

Pārskata periodā biroja eksperti piedalījušies 51 tiesas sēdē, no kurām 41 sēdē biroja ekspertu dalība notikusi attālināti.

Biroja ekspertu dalība tiesas sēdēs (2022)

- Klātienē (19.61%)
- Videokonferencē (80.39%)

2.2.2. Mācību metodiskais darbs ar klientiem

Lai paaugstinātu ekspertīžu noteicēju kompetenci, pārskata periodā turpināts darbs ar klientiem, organizēti trīs tiešsaistes semināri Valsts Policijas Kriminālistikas pārvaldes, Valsts robežsardzes Ekspertīžu dienesta darbiniekiem par dokumentu vecuma noteikšanu dokumentu tehniskajā un materiālu ekspertīzē, krustojošo līniju secības noteikšanu dokumentu tehniskajā ekspertīzē, Ieslodzījuma vietu pārvaldes darbiniekiem par rokraksta ekspertīzi, materiālu sagatavošanu un salīdzinājumiem paraugiem, viens klātienē seminārs Valsts Policijas Zemgales reģiona pārvaldes darbiniekiem par ceļu satiksmes negadījumu izpēti iespējām, inovatīviem risinājumiem ceļu satiksmes negadījumu izpētē, trasoloģijas ekspertīzēm, reljefo numurzīmju ekspertīzes iespējām.

Biroja mājaslapā ievietota un regulāri atjaunināta informācija par aktuālajiem ekspertīžu izpildes termiņiem, kā arī ir pieejami biroja ekspertu izstrādātie ieteikumi ekspertīzes materiālu sagatavošanai.

2.2.3. Dalība Eiropas Tiesu ekspertīžu iestāžu asociācijas tiesu ekspertu darba grupās

Birojs ir ENFSI biedrs kopš 1997. gada. Biroja eksperti kā pilntiesīgi biedri piedalās ENFSI Kvalitātes un kompetences koordinēšanas darba grupā un divpadsmit ekspertu darba grupās. Pārskata periodā birojs uzsācis aktīvu dalību arī ENFSI digitālās attēla izpēti darba grupā, tādējādi palielinot biroja ekspertu pārstāvību ENFSI darba grupās.

Biroja eksperti darbojas arī ENFSI:

- Rokrakstu ekspertu darba grupas Vadības komitejā;
- Šķiedru un matu ekspertu darba grupas Vadības komitejā;
- Dokumentu ekspertu darba grupas Vadības komitejā;
- Dzīvnieku, augu un augsnes pēdu ekspertu darba grupas Vadības komitejā.

Dalība ENFSI birojam dod iespēju kopīgi ar citu dalībvalstu tiesu ekspertīžu iestādēm risināt aktuālas problēmas, izmantot datu bāzes un iegūt informāciju par jaunākajiem sasniegumiem un attīstības tendencēm ekspertīzes jomā. Ekspertiem ir iespēja piedalīties dažādu specialitāšu ekspertu darba grupās un kopējos projektos ekspertīzes jomā, izmantot starptautiskos fondus, kā arī nepieciešamības gadījumā sadarboties lietisko pierādījumu (pēdu, objektu) padziļinātā izpētē. Tāpat ENFSI dod iespēju nodrošināt darbiniekiem pieredzes apmaiņu un kvalifikācijas celšanu augsta līmeņa laboratorijās, nodrošināt ātru un pilnvērtīgu informācijas apmaiņu problemātisku jautājumu risināšanā, regulāri piedalīties starptautiskās prasmes pārbaudēs, kā arī iegūt akreditētu ekspertīžu iestāžu atbalstu un palīdzību starptautisko kvalitātes sistēmas standartu uzturēšanā un pilnveidošanā ekspertīžu iestādē.

2.2.4. Starptautiskā sadarbība CEPOL ietvaros

Eiropas Savienības Tiesībaizsardzības iestāžu darbinieku apmācības aģentūras (turpmāk - CEPOL) apmaiņas programmas ietvaros biroja eksperti ir iespēja apmeklēt citu valstu tiesu ekspertīžu iestādes, kā arī uzņemt birojā ekspertus no citu valstu tiesu ekspertīžu iestādēm.

Pārskata periodā biroja eksperti aktīvi izmantoja CEPOL piedāvātās mācību iespējas, piedaloties klātienē un attālinātajosursos par informācijas tehnoloģiju un dokumentu ekspertīzi, kā arī e-semināros, kas tiek nodrošināti CEPOL *e-Net* platformā. Valsts tiesu ekspertīžu birojā CEPOL apmaiņas programmas ietvaros viesojās pārstāvji no Portugāles policijas, Lietuvas Tieslietu ministrijas Tiesu ekspertīzes centra, kā arī pārstāvji no Valsts

policijas Ekonomisko noziegumu apkarošanas pārvaldes un Starptautiskās sadarbības pārvaldes.

2.2.6. Dalība starptautiskos projektos

2022. gadā birojs uzsāka dalību ENFSI 2020. gada tiešā granta projektā “Kompetence, apmācība, pētniecība, prasmes pārbaudes, akreditācija un inovācija tiesu ekspertīzē” (CERTAIN-FORS), piedaloties divu darba pakešu īstenošanā – Nr. 3 “E-apmācības koncepcijas izstrādes otrā fāze: novērtējamo atzinums un interpretācija, tekstilmateriālu bojājumu izpētes un Ramana spektroskopijas kursi”, Nr. 4 “Rokrakstu izpētes ekspertu kompetences novērtēšana un apmācība”.

Pārskata periodā birojs uzsāka dalību projektā “Tiesu ekspertīžu sistēmas un notikumu vietas apskates kapacitātes stiprināšana”, kuru finansē Eiropas Ekonomikas zonas finanšu instruments 2014. – 2021. gadam. Projektu īsteno Tieslietu ministrija, projekta partneri ir Norvēģijas Nacionālais Kriminālizmeklēšanas dienests (turpmāk - KRIPOS), birojs, Valsts policija un Valsts tiesu medicīnas ekspertīzes centrs. Projekta ietvaros biroja nodarbinātajiem bija iespēja piedalīties mācībās, pieredzes apmaiņas vizītēs un kompetences celšanas pasākumos. Biroja tiesu eksperti apmeklēja KRIPOS, apmainoties ar pieredzi ar norvēģu ekspertiem notikuma vietas dokumentēšanā 3D vidē, šāvienu pēdu izpētē, krāsu izpētē un dokumentu izpētē. Tāpat, biroja vadība apmeklēja KRIPOS un iepazīstināja norvēģu kolēģus ar biroja darbu un pārvaldības sistēmu.

Pārskata periodā birojs turpināja dalību Tiesu administrācijas īstenojamā projektā “Justīcija attīstībai” (*Justice for Growth*), kas vērsts uz Latvijas komercdarbības vides uzlabošanu, nodrošinot vērienīgus kvalifikācijas pilnveides pasākumus ne tikai tiesu sistēmā strādājošajiem, bet arī tiesībsargājošo un izmeklēšanas iestāžu darbiniekiem. Projekta sadarbības partneri ir Augstākā tiesa, Iekšlietu ministrija un Prokuratūra. Projekta ietvaros biroja nodarbinātajiem bija iespēja paaugstināt kvalifikāciju mācībās, kas saistītas ar juridiskajiem jautājumiem un svešvalodu prasmes uzlabošanu, kā arī tika organizēts starptautisks seminārs “Jaunākās tiesu ekspertīzes iespējas”. Seminārā lektori no Itālijas Valsts jauno tehnoloģiju, enerģijas un ilgtspējīgas ekonomiskās attīstības aģentūras ENEA, Itālijas Policijas Tiesu ekspertīžu laboratorijas, Somijas Tehniskās izpētes centra, Bergāmo Universitātes, Igaunijas Tiesu ekspertīžu institūta, Francijas Žandarmērijas Tiesu ekspertīžu institūta, Lietuvas Tieslietu ministrijas Tiesu ekspertīžu centra un Lietuvas Policijas tiesu ekspertīžu centra dalījās ar pieredzi jaunāko tehnoloģiju pielietojumā tiesu ekspertīzē un nozieguma vietas dokumentēšanā. Tostarp, tika apskatītas tehnoloģiskās iespējas nozieguma vietas dokumentēšanā virtuālā trīsdimensiju vidē, dronu tehnoloģiju pielietojums notikuma vietas fiksēšanā un pēdu dokumentēšanā, ķīmisko sensoru pielietošanas iespējas apdraudējuma mazināšanai notikuma vietās ar paaugstinātu bīstamību, sejas atpazīšanas tehnoloģiju pielietojums noziegumu izmeklēšanā Eiropas Savienības dalībvalstīs un Eiropas rīkkopa nozieguma vietā atrasto mikrodaļiņu izpētei. Biroja eksperti uzstājās ar prezentācijām par jaunākajām dokumentu un tintes vecuma noteikšanas iespējām, kā arī par augu un dzīvnieku DNS izpētes iespējām.

Pārskata gadā birojs turpināja dalību Eiropas Savienības Apvārsnis 2020 programmas līdzfinansēta projekta “Nozieguma vietā atstāto pēdu kvalificēšana tiešsaistē” (RISEN) īstenošanā (<https://www.risen-h2020.eu/>). Projekta mērķis ir tiešsaistes bezkontakta sensoru izstrāde nozieguma vietā atstāto pēdu atklāšanai, vizualizēšanai, identificēšanai un interpretēšanai, samazinot laboratorijas izpētei nepieciešamo laiku un nodrošinot ātru informācijas apmaiņu starp tiesībsargājošajām iestādēm. Projektu vada Itālijas Valsts jauno tehnoloģiju, enerģētikas un ilgtspējīgas attīstības aģentūra. Projekta ietvaros Jūrmalā notika sanāksme, kurā pulcējās nozieguma vietas izpētes eksperti, tiesu eksperti, augstskolu speciālisti, policijas darbinieki un augsto tehnoloģiju izstrādes eksperti no 15 Eiropas valstīm - Latvijas, Itālijas, Grieķijas, Vācijas, Polijas, Norvēģijas, Portugāles, Nīderlandes, Slovākijas,

Spānijas, Somijas, Zviedrijas, Ungārijas, Lielbritānijas un Šveices. Paralēli sanāksmei notiks testi, kuros tiks pārbaudītas tehnoloģiju iespējas nozieguma vietas dokumentēšanā 3 dimensiju vidē, tostarp ar lāzerskeneri un fotogrammetriju. Testu mērķis bija nozieguma vietā iegūtos datus integrēt virtuālā 3 dimensiju vidē un izstrādāt piemērotākās procedūras nozieguma vietas dokumentēšanai iekštelpās.

2.3. Maksas pakalpojumi

Birojs piedāvā maksas pakalpojumus - veic ekspertīzes pēc juridisku un fizisku personu iesniegumiem, kā arī tiesu lēmumiem civillietās visos biroja kompetencē esošajos ekspertīžu veidos.

Pārskata periodā maksas pakalpojumi sniegti atbilstoši Ministru kabineta 2017. gada 5. septembra noteikumiem Nr. 530 „Valsts tiesu ekspertīžu biroja maksas pakalpojumu cenrādis”.

2023. gada 12. augustā, saskaņā ar Ministru kabineta 2022. gada 9. augusta noteikumiem Nr. 490 “Grozījumi Ministru kabineta 2017. gada 5. septembra noteikumos Nr. 530 „Valsts tiesu ekspertīžu biroja maksas pakalpojumu cenrādis””, stājās spēkā jauns maksas pakalpojumu cenrādis.

Birojam ir izveidota maksas pakalpojumu iesnieguma veidlapa, kas ir pieejama gan biroja mājaslapā¹, gan kancelejā, un kuru klientam ir iespējams aizpildīt arī iesnieguma iesniegšanas dienā birojā.

Pārskata periodā veiktas 103 maksas ekspertīzes, kas ir 9 % no kopējā ekspertīžu skaita. Ieņēmumi no maksas ekspertīzēm pārskata periodā 44 452 eiro jeb 2,6 % no biroja pamatbudžeta kopējiem ieņēmumiem. 2022. gadā ieņēmumi par maksas pakalpojumiem, salīdzinot ar 2021. gadu, ir palielinājušies par 10 014 eiro.

2.4. Kvalitātes vadības sistēmas uzturēšana un pilnveidošana

Biroja kvalitātes politika ir orientēta uz efektīvas pārvaldības sistēmas uzturēšanu un nepārtrauktu pilnveidošanu birojā atbilstoši standarta LVS EN ISO/IEC 17025 „Testēšanas un kalibrēšanas laboratoriju kompetences vispārīgās prasības” prasībām, veicinot nekļūdīgu, precīzu procesu izpildi birojā, tādējādi apmierinot klientu prasības.

2022. gadā notika Latvijas Nacionālā akreditācijas biroja (turpmāk – LATAK) atkārtota novērtēšana, lai apliecinātu biroja pārvaldības sistēmas nepārtrauktu atbilstību akreditācijas kritērijiem, efektivitāti un akreditācijas sfēras nepārtrauktu piemērotību. Atkārtotas novērtēšanas laikā birojs paplašināja akreditācijas sfēru ar divām izpētes metodēm metāla un sakausējumu izpētē. Pašlaik atbilstoši standarta LVS EN ISO/IEC 17025:2017 prasībām ir akreditētas 68% no biroja ekspertīžu metodēm, kas veido 84% no biroja kompetencē esošajām tiesu ekspertu specialitātēm.

2022. gadā biroja tiesu eksperti piedalījās 17 starptautiskās prasmes pārbažu programmās un trijās iekšējās prasmes pārbaudēs. Biroja tiesu eksperti organizēja divas starptautiskas prasmes pārbaudes - ENFSI Dzīvnieku, augu un augsnes pēdu (APST) darba grupas prasmes pārbaudi augsnes izpētes jomā un prasmes pārbaudi augu izpētes jomā.

2.5. Klientu aptauja

Lai noskaidrotu biroja klientu vajadzības, uzlabotu sadarbību ar klientiem un pilnveidotu biroja darba kvalitāti, birojs kopš 2006. gada izplata klientu aptaujas anketas un

---

¹ <https://www.vteb.gov.lv>

analizē klientu sniegto informāciju. Klientu anketa ir pieejama biroja mājaslapā <https://www.vteb.gov.lv/lv/klientu-aptauja-vteb> un klientu pieņemšanas telpā, kā arī tiek nodrošināta elektroniska aptaujas izpilde pēc biroja sniegtajām lekcijām.

Klientu izteiktos ierosinājumus un piezīmes birojs ņem vērā, novērtējot biroja darba efektivitāti un plānojot darbības uzlabojumus.

Pārskata periodā no klientiem saņemtas tikai pozitīvas atsauksmes par biroja pakalpojumiem un termiņiem, kā arī biroja mājaslapā ievietotās informācijas kvalitāti. Visi respondenti atzinīgi novērtēja sadarbību ar biroja ekspertiem un klientu apkalpošanas kvalitāti. Uz jautājumu par biroja pakalpojumu rekomendēšanu citiem, visi respondenti atbildēja apstiprinoši. Aizrādījumi no klientiem 2022. gadā nav saņemti.

Klientu izteiktos ierosinājumus un piezīmes birojs ņem vērā, novērtējot darba efektivitāti un plānojot darbības uzlabojumus.

3. Personāls

Viens no būtiskiem biroja uzdevumiem ir ilgtermiņā piesaistīt profesionālus, zinošus un kompetentus speciālistus, nodrošinot sekmīgu birojam uzticēto funkciju izpildi.

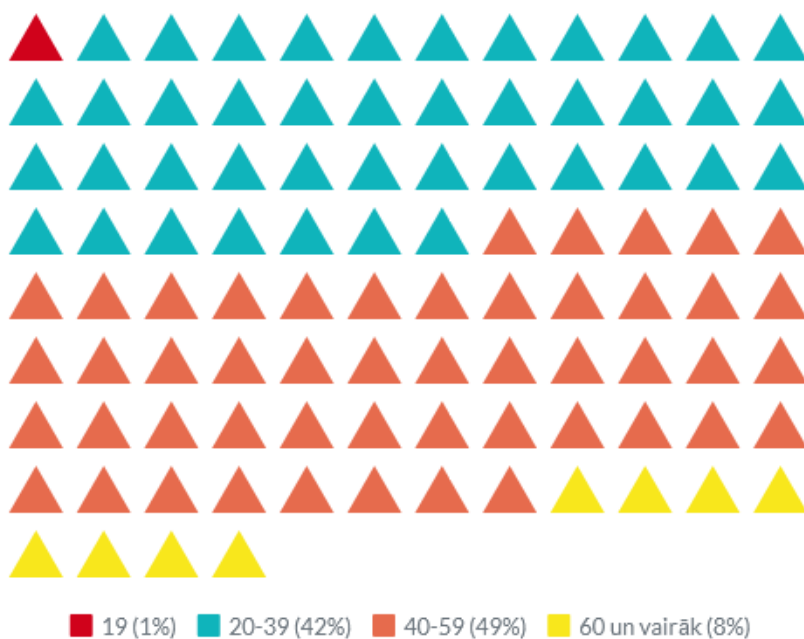
Biroja personāla politikas mērķis ir nodrošināt visus personāla vadības procesus, tostarp, personāla atlasī, apmācību, novērtēšanu, karjeras attīstību. Personāla politika tiek īstenota atbilstoši biroja akreditācijas kritērijiem.

Pārskata gadā birojā bija 54 amata vietas, faktiski nodarbināto skaits – 53, no kuriem pēc nodarbinātības statusa – 7 ierēdņi un 46 darbinieki.

Pārskata gadā no birojā nodarbinātajiem 68 % bija sievietes un 32 % vīrieši.

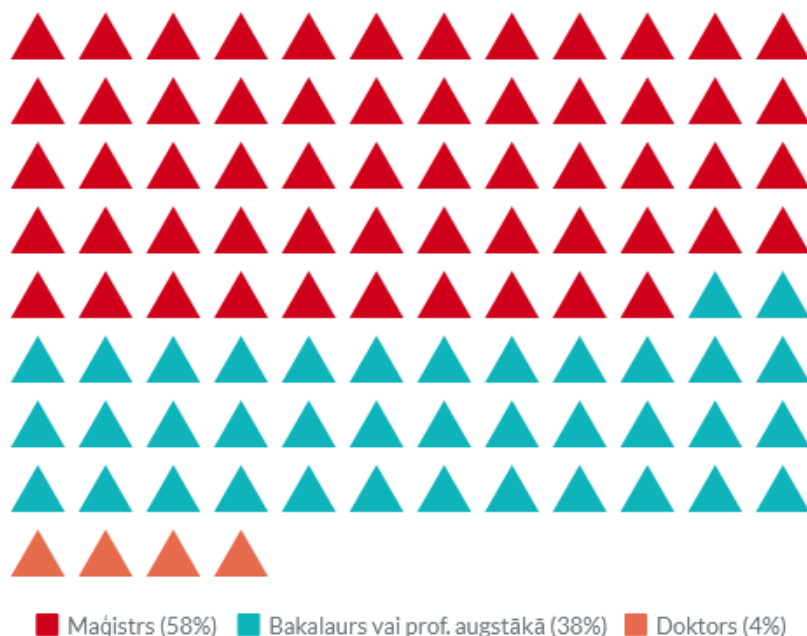
Nodarbināto vidējais vecums pārskata periodā bija 44 gadi, 1% no visiem nodarbinātajiem birojā bija vecumā 19 gadi, 42 % no visiem nodarbinātajiem birojā bija vecumā no 20 līdz 39 gadiem, 49 % no visiem nodarbinātajiem bija vecumā no 40 līdz 59 gadiem, 8 % - 60 gadi un vairāk.

Biroja nodarbināto sadalījums pēc vecuma
(2022)

90 % birojā nodarbināto ir augstākā izglītība: 38 % - otrā līmeņa profesionālā augstākā izglītība vai bakalaura grāds, 58 % - maģistra grāds, 4 % - doktora grāds.

Biroja nodarbināto sadalījums pēc izglītības (2022)

Lai nodrošinātu efektīvu izvirzīto uzdevumu veikšanu un mērķu sasniegšanu, birojs regulāri sekmē nodarbināto profesionālo zināšanu pilnveidošanu. Birojs organizē apmācības, izmantojot kā iekšējos, tā ārējos resursus, atbalstot dalību vietēja un starptautiska līmeņa mācībās, pieredzes apmaiņas pasākumos un ekspertu darba grupās.

2022. gadā astoņi biroja darbinieki tika apmācīti astoņās dažādās ekspertu specialitātēs. Darbinieki paaugstināja kvalifikāciju stažēšanās vizītēs, konferencēs, semināros ārvalstīs, kā arī mācību pasākumos Latvijā, piedaloties dažādu organizāciju rīkotajos semināros unursos.

Biroja vadītāja pārskata gadā turpināja pildīt Tiesu ekspertu padomes priekšsēdētāja amata pienākumus.

Pārskata gadā biroja eksperti turpināja darbu dažādu specialitāšu ekspertu apmācību programmu projektu izstrādē, piedalījās Tiesu ekspertu sertifikācijas komisijas darbā kā komisijas locekļi un kā pieaicinātie eksperti, kā arī recenzēja ekspertu kandidātu mācību ekspertīzes.

2022. gada 16. novembrī biroja vadītāja vietnieks saņēma Tieslietu ministrijas Pateicības rakstu par ieguldījumu tiesu ekspertīžu sistēmas attīstībā, piesaistot ES finanšu instrumenta projektus.

4. Komunikācija ar sabiedrību

Mājaslapā aktualitāšu sadaļā publicētas relīzes latviešu un angļu valodā par biroja aktualitātēm un organizētajiem pasākumiem. Birojam ir aktīvs konts sociālajā tīklā *Facebook*, kurā regulāri publicēta informācija par aktualitātēm un vakancēm. Informācija par vakancēm publicēta arī, izmantojot *LinkedIn* sociālo tīklu.

Preses relīzes par svarīgākajiem notikumiem un norisēm birojā publicētas arī Tieslietu ministrijas mājaslapā², Latvijas Vēstneša portālā³ un žurnāla „Jurista vārds” portālā.⁴

Informācija par biroju, tā sniegtajiem pakalpojumiem un maksas pakalpojumu izcenojumiem pieejama arī vienotajā valsts un pašvaldību pakalpojumu portālā⁵.

5. Plānotie pasākumi 2023. gadā

2023. gadā birojs:

1. saglabās akreditāciju atbilstībai standarta LVS EN ISO/IEC 17025:2017 prasībām akreditācijas elastīgajā sfērā;
2. nodrošinās kvalitatīvu, savlaicīgu ekspertīzi un atbilstošu ekspertu kompetenci:
  - pabeidzot 6 tiesu ekspertu apmācību;
  - resertificējot tiesu ekspertus, kuriem 2023. gadā beidzas sertifikāta derīguma termiņš;
  - piedaloties ENFSI ekspertu darba grupās, kas saistītas ar biroja kompetencē esošajām ekspertīžu jomām, un kvalitātes darba grupas sanāksmēs;
  - piedaloties ENFSI un citās prasmes pārbaudēs;
3. organizēs ENFSI Dzīvnieku, augu un augsnes pēdu ekspertu darba prasmes pārbaudi augu izpētes jomā;
4. organizēs ENFSI Krāsu un stiklu ekspertu darba grupas vadības komitejas un ikgadējo sanāksmi;
5. sadarbojoties ar Lietuvas un Igaunijas tiesu ekspertīžu iestādēm Baltijas valstu tiesu ekspertīžu iestāžu ietvaros, organizēs 2 pieredzes apmaiņas seminārus:
  - par bioloģisko un ķīmisko objektu izpēti;
  - par ceļu satiksmes negadījumu izpēti;
6. turpinās darbu starptautisko finanšu instrumentu projektu īstenošanā;
7. organizēs apmācības ekspertīžu noteicējiem par nhDNS iespējām Latvijā, par nhDNS paraugu ņemšanu, iesaiņošanu un glabāšanu, piesārņojuma novēršanas pasākumu nozīmi;
8. organizēs seminārus un praktiskās nodarbības izmeklēšanas, prokuratūras un tiesu darbiniekiem;
9. turpinās darbu pie jaunu ekspertīžu iespēju attīstīšanas, ieviešanas un popularizēšanas.

---

² www.tm.gov.lv

³ www.lv.lv

⁴ www.juristavards.lv

⁵ www.latvija.lv